

2022-03-10
Ku2019/01043
Ku2022/00585

Kulturdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram och sprida kunskapsstöd och genomföra kompetenshöjande insatser om de nationella minoriteternas rättigheter och de nationella minoritetsspråken

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att under 2022-2024 ta fram och sprida kunskapsstöd och att genomföra kompetenshöjande insatser om de nationella minoriteternas rättigheter och de nationella minoritetsspråken. Stödet ska riktas till beslutsfattare och professioner inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och äldreomsorgen.

Närmare om uppdraget

Socialstyrelsen ska ta fram stöd samt genomföra kompetenshöjande insatser till hälso- och sjukvården, socialtjänsten och äldreomsorgen om de nationella minoriteternas rättigheter och de nationella minoritetsspråken. Stöd och insatser ska rikta sig både till beslutsfattare och professioner. Stöd och insatser bör innefatta grundläggande information om de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) samt innefatta information om minoritetslagens bakgrund och motiv. Stöd och insatser bör därutöver innehålla information som verksamhetsansvariga bör ha särskild kunskap om, t.ex. om de nationella minoriteternas rättigheter inom vård och omsorg samt de nationella minoriteternas kultur, minoritetsspråken samt betydelsen av ett interkulturellt bemötande. Målsättningen med stödet och insatserna är att öka kännedomen om de nationella minoritetsspråken samt de nationella minoriteternas kultur och rättigheter i syfte att uppnå en bättre efterlevnad av minoritetslagen och en god vård och omsorg. I uppdraget ingår att tillgängliggöra stödet för beslutsfattare och professioner inom

hälso- och sjukvården, socialtjänsten och äldreomsorgen samt att analysera förutsättningarna för att sprida stödet och att sprida det i lämpliga kanaler.

Uppdraget är en del av regeringens arbete för utveckling, främjande och bevarande av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Sverige har långtgående internationella åtaganden för de nationella minoriteternas rättigheter och det allmänna har en skyldighet att skydda och främja minoritetsspråken. Minoritetsspråken ska stödjas så att de hålls levande och ska kunna överföras till nästa generation.

Socialstyrelsen ska i genomförandet av uppdraget samråda med berörda nationella minoriteter och språkbärare enligt 5 § minoritetslagen.

I den del av uppdraget som avser att ta fram kunskapsstöd om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken ska Socialstyrelsen ha dialog med Länsstyrelsen i Stockholms län samt Sametinget.

Socialstyrelsen ska årligen senast den 1 december 2022 och 2023 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet). Socialstyrelsen ska senast den 31 januari 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2022 använda högst 4 miljoner kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2022 uppförda anslaget 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter, anslagsposten 18 Åtgärder för nationella minoriteter. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2022. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Regeringen beräknar att 3 miljoner kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2023 och 2 miljoner kronor för 2024, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Bakgrund

Allmänhetens kunskap om de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken är i dag låg. Bristen på kunskap har uppmärksammats av statliga utredningar och minoritetsorganisationer sedan år 2000.

Socialstyrelsen fick 2018 regeringens uppdrag att genomföra en kartläggning av eventuella behov av kunskapshöjande insatser om minoritetslagens betydelse inom socialtjänsten (särskilt äldreomsorgen) och hälso- och sjukvården (Ku2017/01534 och Ku2018/01459). Uppdraget redovisades 2019 varvid Socialstyrelsen bl.a. konstaterade att bristande språk- och kulturkompetens bland personalen i kommuner och regioner utgör hinder för minoritetslagens genomslag inom Socialstyrelsens ansvarsområden (Ku2019/01043). Socialstyrelsen föreslog bl.a. att en lämplig myndighet får i uppdrag att ta fram ett ändamålsenligt kunskapsstöd om minoritetslagen samt om betydelsen av ett interkulturellt bemötande inom äldreomsorgen, socialtjänsten och hälso- och sjukvården, med särskilt beaktande av de nationella minoriteternas rättigheter.

På regeringens vägnar

Jeanette Gustafsdotter

Lina Schött

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, SFÖ
Socialdepartementet/FS
Kammarkollegiet
Länsstyrelsen i Stockholms län
Sametinget